

Regioonide Komitee arvamus teemal „Majanduspoliitika koordineerimise edendamine”

(2011/C 42/04)

REGIOONIDE KOMITEE

- märgib, et stabiilsuse ja kasvu pakti reformimise protsessis ei tohi jätta tähelepanuta selle peamist eesmärki: tugevatel alustel põhineva majanduse loomine ELi kodanike heaolu nimel, rohkemate ja paremate töökohtadega;
- julgustab Euroopa Liitu otsima optimaalseid tegevusmeetmeid ja vahendeid, et maksimaalselt vähendada eelarvekärbete mõju Euroopa 2020. aasta strateegia peamistele tegevusvaldkondadele;
- kutsub Euroopa Komisjoni üles uurima võimalusi, kuidas tõsta ELi kodanike teadlikkust Euroopa püüdlustest ning tugevdada ELi demokraatlikku toimimist;
- õhutab liikmesriike viima end alt-üles põhimõtte alusel kasvu ja stabiilsuse pakti nõuetega vastavusse, lisades institutsiooniliste muudatuste kaudu oma riigi õigusesse eelarvedistsipliini kohustuse;
- märgib, et ettepanekus ei ole pööratud piisavat tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rollile eelarve kujundamisel ja täitmisel ning teeb ettepaneku osaleda teisejärgulisena Euroopa poolaasta menetluses, võimalusega mõjutada kevadisel ülemkogu kohtumisel käsitletavat iga-aastast eduaruannet; majanduspoliitika koordineerimise eesmärkide tugevdamiseks tuleb tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste toetus, eelkõige nende piirkondade puhul, millel on asjaomases valdkonnas õigusloome pädevus.

Raportöör:	Konstantinos Tatsis (Kreeka, EPP) Drama, Kavala ja Xanthi piirkonna ühisvalitsuse esimees
Viitedokumendid:	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, ülemkogule, nõukogule, Euroopa Keskpangale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Majanduspoliitika koordineerimise edendamine” KOM(2010) 250 lõplik Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, ülemkogule, nõukogule, Euroopa Keskpangale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Majanduspoliitika parem koordineerimine aitab suurendada stabiilsust, elavdada majanduskasvu ja luua enam töökohti – ELi majandusjuhtimise tõhustamise hoovad” KOM(2010) 367 lõplik

I. POLIITILISED SOOVITUSED

ÜLDISED TÄHELEPANEKUD

REGIOONIDE KOMITEE

1. tervitab Euroopa Komisjoni algatust esitada liikmesriikide majanduspoliitikate koordineerimise kava, seda nii vastusena ülemaailmsest majanduskriisist tulenevatele väljakutsetele kui ka vahendina Euroopa integratsiooni edasi viimiseks;

2. on seisukohal, et Euroopa Komisjoni ettepanek on piisavalt põhjendatud ning et selle eesmärk on mobiliseerida täielikult ja tõhusalt Lissaboni lepingus ette nähtud majandusjuhtimise vahendid;

3. avaldab toetust stabiilsuse ja kasvu pakti tugevdamisele, eesmärgiga seda paremini järgida ning saavutada ELis ja selle piirkondades hoogsam majanduskasv;

4. tunnistab, et vastavalt Lissaboni lepingule käsitlevad ELi liikmesriigid „oma majanduspoliitikat kui ühise huvi küsimust ning kooskõlastavad selle nõukogus” (artikkel 121), pidades seejuures kinni subsidiaarsuse põhimõttest;

5. märgib, et stabiilsuse ja kasvu pakti reformimise protsessis ei tohi jätta tähelepanuta selle peamist eesmärki: tugevatel alustel põhineva majanduse loomine ELi kodanike heaolu nimel, rohkemate ja paremate töökohtadega;

6. rõhutab, et vastuvõetavates reformides tuleks püüelda õige tasakaalu poole tõhususe ja demokraatia vahel, et Euroopa Liitu edasi arendada, ning seisab seepärast vastu sellistele ettepanekutele nagu hääletusõiguse peatamine muudel kui aluslepingutes mainitud juhtudel;

7. toetab, et taas pannakse rõhku ELi liikmesriikide riigieelarve puudujääkide ja võlgade arengu jälgimisele riigi rahanduse

kontekstis, et vältida nende eelarvedistsipliini igasugust edasist halvenemist;

8. märgib samas, et riikide majanduspoliitika puudulik ühtlustamise tõttu on kehtestatakse näiteks nõrga majandusega liikmesriikidele laenu võtmisel hiigelsuured intressimäärad;

9. väljendab kahtlust selle osas, kui tõhusad on Euroopa Komisjoni pakutud meetmed, mille eesmärk on taastada stabiilsuse ja kasvu pakti range rakendamine, ning kordab, et kinni tuleb pidada proportsionaalsuse põhimõttest;

10. hoiatab, et teatistes kavandatud ulatuslikud muudatused teistes õigusaktides võivad põhjustada viivitusi ning kutsub liikmesriike üles viima end kohe vastavusse stabiilsuse ja kasvu paktiga, neist muudatustest sõltumatult;

11. võtab teadmiseks Euroopa Komisjoni ettepaneku viiside kohta, millega tagada euroala liikmesriikide poolne stabiilsuse ja kasvu paktist kinnipidamine ega nõustu tagasipöördumisega esialgse ettepaneku juurde, mille kohaselt karistada liikmesriiki, kes end vastavusse ei vii, peatades talle ühtekuuluvuspoliitika, ühise põllumajanduspoliitika ja ühise kalanduspoliitika raames antav abi, kuna see oleks täielikult vastuolus proportsionaalsuse põhimõttega, kahjustades eelkõige arengus mahajäänud piirkondi, kes vajavad oma struktuuriliste puudustega tegelemiseks hädasti kõnealuseid kaasrahastatavaid programme;

12. märgib, et kriisist väljumiseks on vaja kombineerida eri meetmed, nii et koos eelarve konsolideerimisega saavutata Euroopa taas ka tugeva, tasakaalustatud ja jätkusuutliku majanduskasvu;

13. meenutab, et Euroopa integratsiooni ei saavutata päeva-pealt, vaid see on pidevalt toimuv protsess, milles praegune majanduskriis võib olla hüppelauaks radikaalsete ja ulatuslike reformide läbiviimiseks, mille kaudu edendatakse nii majanduse konkurentsivõimet kui ELi projekti edasiviimist;

14. jagab seisukohta, et teatise sätete rakendamisega kaasvatel eelarvekohandustel on väga ulatuslikud tagajärjed mitmetes sellistes tegevusvaldkondades nagu regionaal- ja sotsiaalpoliitika või meetmete puhul, mis seonduvad ühtekuuluvuspoliitika või innovatsiooniga, ning kutsub seega Euroopa Komisjoni üles jälgima, et eelarvepuudujääkide kõrvaldamine toimuks proportsionaalsel ja tasakaalustatud viisil;

15. julgustab Euroopa Liitu otsima optimaalseid tegevusmeetmeid ja vahendeid, et maksimaalselt vähendada eelarvekärbete mõju Euroopa 2020. aasta strateegia peamistele tegevusvaldkondadele;

16. kutsub Euroopa Komisjoni üles uurima võimalusi, kuidas tõsta ELi kodanike teadlikkust Euroopa püüdlustest ning tugevdada ELi demokraatlikku toimimist;

17. rõhutab, et rahaliit ja euro on Euroopa Liidu kõige väärtuslikumad saavutused ühtse turu elluviimise ning eri liikmesriikide võimaluste ja elatusaseme ühtlustamise protsessis; on seisukohal, et nende saavutuste säilitamise ja arendamise nimel peab EL eeskirjade ümbermääramisel näitama üles äärmist tähelepanelikkust ja ettevaatlikkust;

18. tervitab jõupingutusi, mida teevad ühiselt Euroopa Komisjon ja liikmesriigid Euroopa 2020. aasta strateegia raames riiklike eesmärkide püstitamisel ning majanduskasvu aeglustavate kitsaskohtade tuvastamisel;

19. rõhutab veel kord kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulist rolli selliste poliitikavaldkondade edendamisel nagu ettevõtetus, koolitus, innovatsioon ning võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu; kutsub liikmesriike üles tugevdama järelevalvesüsteemi piirkondlikku ja kohalikku mõõdet, et anda sellele vajalik usaldusväärsus ja tugevus; soovib, et oleks tagatud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemine nii Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide määramisel kui nendega seonduvate poliitikate elluviimisel;

20. kutsub liikmesriike üles kiirendama kriisi tõttu hädavajalikuks osutunud reforme, kuna need aitavad kriisi lõppedes luua tugeva ja konkurentsivõimelise Euroopa Liidu;

MAJANDUSKASVULE SUUNATUD TÕHUSAD MEETMED STABIILSPAKTI NÕUETE JÄRGIMISEKS

21. märgib, et eelarvetasakaalu hälve võib tekkida mitmete tegurite tulemusena ning avaldab rahulolu selle üle, et Euroopa Komisjon on välja pakkunud riigivõla põhjaliku kvantitatiivse analüüsimise. Eravõla ulatusele viidates tervitab komitee asjaolu, et seda võeti kõnealusel ettepanekus arvesse ning rõhutab pangasüsteemi olulisust elujõulisele majandusele;

22. kahtleb, kas kavandatavad karistused on proportsionaalsed ja piisavalt tõhusad ning on vastu igasugusele ettepanekule kärpida arengupoliitikale eraldatud ressursse;

23. tuletab meelde, et ühtekuuluvuspoliitika, ühine põllumajanduspoliitika ja ühine kalanduspoliitika moodustavad ELi alus- ja seadmine oleks mitteproduktiivne ja vastuolus nii teatise eesmärgi kui ka ELi peamiste poliitiliste suundadega. Igal juhul tuleb eraldamise tingimuste määramisel tagada, et vahendite eraldamine toimub ainult juhul, kui neid hallatakse nõuetekohaselt, mida tuleb tõestada, ega kasutata millegi muu jaoks;

24. arvab, et kaitsemeetmetest hoolimata võib mehhanism, mille eesmärgiks on ühenduse eelarvest saadavate vahendite kaudu tagada, et liikmesriigid täidavad oma kohustusi, tuua kaasa väga negatiivseid tagajärgi ning takistada majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamist. Euroopa ressurside peatamise või kehtetuks tunnistamise kasutamise eeskirju rikkuvate liikmesriikide karistamise eesmärgil toob endaga kaasa koormus ülekandmise asjaomase riigi keskvalitsusele riigi kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, mille tulemusena tuleb riigi kodanikel, töötajatel ja ettevõtetel võtta kollektiivselt enda kanda vastutus oma riigi valitsuse poliitiliste vigade eest. Vahenditest ilmajätmine mõjutab seega negatiivselt majanduskasvu ning võib eelarvetasakaalu hälvet isegi süvendada, kuna see tabab juba niigi suurtes rahalistes raskustes riiki;

25. hoiatab, et ühenduse rahastamisvahenditel põhinevail sanktsioonidel on vältimatult piiriülesed tagajärjed, mis ohustavad territoriaalset ühtekuuluvust ning lähevad vastuollu riikide võetud kohustustega;

26. nendib samuti, et ebaproportsionaalselt karmid sanktsioonid vähendavad rahva toetust Euroopa integratsioonile. Seega tuleb kaaluda selliseid sanktsioone, mille eesmärk on ühtaegu tagada, et liikmesriigid täidavad oma kohustusi, ning et suureneb üldsuse teadlikkus nii eelarvedistsipliini olulisusest kui ka struktuurifondide kasulikkusest riikide poliitikameetmete tõhususe parandamisel;

27. märgib, et kavandatud sanktsioonid peavad olema kohaldatavad ja veenvad, kuna see on ainus viis uue stabiilsuse ja kasvu pakti õiguspärasuse tagamiseks;

28. kutsub Euroopa Komisjoni ja nõukogu üles otsima võimalusi kiiremaks tegutsemiseks eelarvetasakaalu hälbe korral, pidades seejuures kinni subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse, samuti sanktsioonide järk-järgulise kohaldamise põhimõtetest;

29. õhutab liikmesriike viima end alt-üles põhimõtte alusel kasvu ja stabiilsuse pakti nõuetega vastavusse, lisades institutsiooniliste muudatuste kaudu oma riigi õigusesse eelarvedistsipliini kohustuse;

30. rõhutab alt-üles lähenemisviisi olulisust ka seoses kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolliga vahendite haldamisel, majanduspoliitika juhtimisel või kohaliku tasandi arenguprobleemide õigeaegsel tuvastamisel;

31. kutsub liikmesriike üles ühtekuuluvusele suunatud rahaliste vahendite haldamist rohkem deentraliseerima, eesmärgiga suurendada läbipaistvust ja vastutustunnet Euroopa rahaga ümberkäimisel. Vaid kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tunnevad põhjalikult kohalikke ja piirkondlikke vajadusi ning saavad teha vajalikke täiendusi ja parandusi. See muudab selgemaks kohalike omavalitsuste rolli ELi vahendite haldamisel;

MAJANDUSKASVU HOOLIKAS KOORDINEERIMINE, MILLES KOHALIKUD JA PIIRKONDLIKUD OMAVALITSUSED AKTIIVSELT OSALEVAD

32. märgib, et euro ja ühtse turu tugevdamiseks tuleb parandada Euroopa ühist juhtimist finantskriisimustes. Selle eesmärkide hulka kuuluks valitsemissektori võla kindlustustoodetega spekulatsioonide ja maksuparadiisidega tehtavate tehingute keelustamine;

33. tervitab ideed luua nn Euroopa poolaasta, mis moodustaks ühtse raamistiku liikmesriikide eelarvemenetluste ja võlatasemetekontrollimiseks, ning ideed laiendada järelevalvet makromajanduslikele tasakaalustamatustele;

34. märgib, et ettepanekus ei ole pööratud piisavat tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rollile eelarve kujundamisel ja täitmisel ning teeb ettepaneku osaleda teisejärgulisena Euroopa poolaasta menetluses, võimalusega mõjutada kevadisel ülemkogu kohtumisel käsitletavat iga-aastast eduaruannet; majanduspoliitika koordineerimise eesmärkide tugevdamiseks tuleb tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste toetus,

eelkõige nende piirkondade puhul, millel on asjaomases valdkonnas õigusloome pädevus;

35. koordineerimismeetmete hulgas välja pakutud vahendite puhul tuleb arvestada vastasmõju kohaliku tasandi horisontaalsete poliitikavaldkondade ja maksupoliitika keskse rolli vahel ning integreerida pikaajalise jätkusuutlikkuse mõõde; siia kuulub ka aktiivne tööhõivepoliitika;

36. rõhutab vastastikuse kontrolli olulisust ja heade tavade vahetamist eelarve väljatöötamisel ja täitmisel, samas väljendab muret võimalike viivituste ja bürokraatlike raskuste pärast, mida väljapakutud lahendused võivad eelarvete koostamisel, vastuvõtmisel ja täitmisel liikmesriikide jaoks kaasa tuua;

37. on seisukohal, et vajaliku majanduskasvu saavutamiseks tuleb ELi liikmesriikides viia läbi vajalikke struktuurilisi reforme väga paljudes valdkondades, sealhulgas range eelarve- ja avaliku sektori kulude haldamise, teadmiste ja innovatsioonipoliitika, sotsiaalpoliitika raames ühiskonna kõige haavatavamate rühmade kaitsmine, konkurentsi- ning avalike teenuste tõhususe tagamise poliitika. Sellises kontekstis õhutab komitee liikmesriike seadma endale ambitsioonikaid eesmärke Euroopa 2020. aasta strateegiaks ning kutsub nõukogu üles suurendama ELi eelarvet selliselt, et olemasolevad vahendid vastaksid seatud eesmärkidele;

38. ootab huviga Euroopa Komisjoni õigusaktide ettepanekuid ning kavatseb hoolega analüüsida nende mõju liikmesriikide kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele.

Brüssel, 1. detsember 2010

Regioonide Komitee
president
Mercedes BRESSO